

**សេចក្តីថ្លែងការណ៍ ស្តីអំពី
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា តាមច្បាប់ជាតិ និងអន្តរជាតិ (Legitimacy)
នៃដំណើរការបោះឆ្នោតបែបប្រជាធិបតេយ្យសេរី និងយុត្តិធម៌
និងការគោរពសម្លេងឆន្ទៈរបស់ម្ចាស់ឆ្នោត**

សមាគម អង្គការសង្គមស៊ីវិលមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនៅកម្ពុជាដូចមានឈ្មោះខាងក្រោមនេះ មានការព្រួយបារម្ភខ្លាំង ចំពោះការប្តឹងដើម្បីរំលាយគណបក្សសង្គ្រោះជាតិជាគណបក្សប្រជែង និងចំពោះការអនុម័តដោយតំណាងរាស្ត្រតែឯកបក្សនៃគណបក្សដឹកនាំរដ្ឋាភិបាល លើការកែប្រែរូបមន្តថ្មីនៃការបែងចែកអាសនៈតំណាងរាស្ត្រ សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ក្រុមប្រឹក្សាថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់នៃគណបក្សត្រូវរំលាយ ដែលមានចែងក្នុងសេចក្តីស្នើវិសោធនកម្មច្បាប់ដោយតំណាងរាស្ត្រមកពីគណបក្សដឹកនាំរដ្ឋាភិបាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា។ សមាគម អង្គការសង្គមស៊ីវិលមិនមែនរដ្ឋាភិបាលយល់ឃើញថា ជាយថាហេតុការរំលាយគណបក្សប្រជែងនេះ រហូតមិនអាចចូលរួមប្រកួតការបោះឆ្នោតនឹងនាំឲ្យមានបញ្ហានៃភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ជាតិ និងអន្តរជាតិនៃការបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៨ខាងមុខនេះ។ ម្យ៉ាងទៀត ការអនុវត្តរូបមន្តថ្មីដើម្បីបែងចែកអាសនៈនេះ នឹងធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមាន និងអយុត្តិធម៌ធ្ងន់ធ្ងរចំពោះសម្លេងម្ចាស់ឆ្នោត តំណាងឆន្ទៈម្ចាស់ឆ្នោតដែលមិនឆ្លុះបញ្ចាំងសមាមាត្រសន្លឹកឆ្នោតនៃភាពជាតំណាងរាស្ត្រ។

ករណីការរំលាយ និងការបែងចែកអាសនៈនៃគណបក្សសង្គ្រោះជាតិបែបនេះ គឺមិនគោរពសម្លេងឆន្ទៈប្រជាពលរដ្ឋប្រមាណ ០៣លាននាក់ដែលបានបោះឆ្នោតគាំទ្រគណបក្សនេះ។ ក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញជំពូក៤ ប្រជាពលរដ្ឋជាម្ចាស់វាសនានៃប្រទេសខ្លួន និងអំណាចទាំងអស់ជារបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាអនុវត្តនយោបាយបង្រួបបង្រួមជាតិ ដើម្បីការពារឯកភាពជាតិ។ ច្បាប់សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ សេចក្តីថ្លែងការណ៍សាកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស និងកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិ ស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយក៏បញ្ជាក់ថា ឆន្ទៈរបស់ប្រជាពលរដ្ឋត្រូវសម្តែងចេញតាមរយៈការបោះឆ្នោត ហើយឆន្ទៈរបស់ប្រជាពលរដ្ឋជាមូលដ្ឋាននៃអំណាច។

ការរំលាយគណបក្ស នាំមកនូវការរំលាយតំណាងរាស្ត្ររបស់ម្ចាស់ឆ្នោត ដែលរដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជាមាត្រា៧៧ បានហាមអនុវត្ត ឬទុកជាមោឃៈនូវអាណត្តិអាជ្ញាបញ្ជាទាំងឡាយចំពោះតំណាងរាស្ត្រ។ ម្យ៉ាងទៀត មាត្រា៧៦នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញបញ្ជាក់ថា តំណាងរាស្ត្រត្រូវបានជ្រើសតាំងដោយការបោះឆ្នោត។ នោះនាំឲ្យកើតមានចំណោទបញ្ហានៃភាពត្រឹមត្រូវតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ដែលតំណាងរាស្ត្រនៃគណបក្សគ្មានអាសនៈក្នុងសភា ត្រូវបានជ្រើសតាំងចេញពីការរំលាយនៃគណបក្សដែលបានអាសនៈសភាទៅវិញ។

ការកែប្រែច្បាប់ទាក់ទងនឹងការបោះឆ្នោតបែបប្រជាធិបតេយ្យ សេរីពហុបក្ស តម្លាភាព និងសុចរិតភាព ត្រូវមានការចូលរួមពិភាក្សាជាមួយគណបក្សនយោបាយនានា និងការអនុម័ត យ៉ាងហោចពីគណបក្សដឹកនាំរដ្ឋាភិបាល និងគណបក្សមានអាសនៈក្នុងរដ្ឋសភាដែលមិនចូលរួមដឹកនាំរដ្ឋាភិបាល ដូចមានចែងក្នុងជំពូក៥នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និង

ការអនុវត្តន៍កន្លងមក។ សមាគម អង្គការសង្គមស៊ីវិលមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនៅកម្ពុជានឹងជួបការលំបាកក្នុងការសង្កេត
ការណ៍ និងការវាយតម្លៃថា ការបោះឆ្នោតមានភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ដោយសេរី និងយុត្តិធម៌មួយ ដែលគ្មានការ
ចូលរួមរបស់គណបក្សប្រជែងសំខាន់ ដោយសារការរំលាយជាមួយនឹងការចោទប្រកាន់មេដឹកនាំរបស់គណបក្សបែប
នេះ។

ការរំលាយគណបក្សប្រកួតប្រជែងការបោះឆ្នោត និងការអនុវត្តន៍នៃការបែងចែងអាសនៈតាមរូបមន្តថ្មីនៃការ
ធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់នឹងនាំឲ្យបាត់បង់ការប្រកួតប្រជែងការបោះឆ្នោត ដោយភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ជាតិ និងអន្តរ
ជាតិ និងយុត្តិធម៌ ហើយក៏នឹងនាំឲ្យធ្លាក់ចុះខ្លាំងនៃដំណើរការប្រជាធិបតេយ្យជាមួយគុណភាពពហុបក្ស នៅកម្ពុជា។

សមាគម និងអង្គការសង្គមស៊ីវិលគាំទ្រសេចក្តីថ្លែងការណ៍៖

1. គណៈកម្មាធិការ ដើម្បីការបោះឆ្នោត ដោយសេរី និងយុត្តិធម៌នៅកម្ពុជា (COMFREL)
2. គណៈកម្មការអព្យាក្រឹត្យ និងយុត្តិធម៌ ដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងត្រឹមត្រូវនៅកម្ពុជា (NICFEC)
3. សមាគមធាងត្នោត (STT)
4. សម្ព័ន្ធសហជីពកម្មករចំណីអាហារ និងសេវាកម្មកម្ពុជា (CFSWF)
5. កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ធនធានយុវជន (YRDP)
6. បណ្តាញកសាងសន្តិភាពសហគមន៍ (CPN)
7. មជ្ឈមណ្ឌលសម្ព័ន្ធភាពការងារ និងសិទ្ធិមនុស្ស (CENTRAL)
8. មជ្ឈមណ្ឌលប្រជាពលរដ្ឋដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ និងសន្តិភាព (PDP)
9. អង្គការស្ម័គ្រចិត្តដើម្បីសង្គម (CVS)
10. សម្ព័ន្ធសហគមន៍កសិករកម្ពុជា (CCFC)
11. មជ្ឈមណ្ឌលកម្ពុជាដើម្បីប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយឯករាជ្យ (CCIM)
12. ក្រុមការងារពិសេសសិទ្ធិលំនៅឋាន (HRTF)

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមទាក់ទង៖

០១៦ ៨២ ៨២ ១១/០១២ ៨២ ២២ ៧/០៩៣ ៥៥៦ ៦៤៣/០១១ ៥៣ ៥៣ ៥៤/០៧០ ៤០០ ១៣១